

Belize it or not...

KULTURCHOK: Central-amerikas mest modsætningsfyldte land kræver mentalt overskud

Tekst og foto: **Simon Staun**
sim@fyens.dk

Wååuuu! Snak lige om et land, der skiller sig ud fra mængden... Da jeg sammen med min lillebror krydsede grænseovergangen fra Guatemala blev vi blæst omkuld af et kulturchok af dimensioner.

Fra små indianerefterkommere til to meter høje sorte mænd med rastagarn. Fra spansk til engelsk tale såvel som skrift. Fra Mellemamerika til et caribisk øsamfund på fastlandet.

- Ja, det var sgu som at komme til et fremmed land, som brormand udbød på bagsædet af bussen.

Vi susede forbi koloristiske træhytter, rasta-farvede barbersaloner og hvidskæggede mulatter. Med frit udsyn til et landskab med den karakteristiske fladhed, der kendetegner Yucatanhalvoen. Vi nød køreturen uden farlige sving. Det var bare klampen i bund og derudad.

Giv mig kultur

Da vi ankom til Belize City, fik vi fra første fløjt oplevet de to hilsener, man konstant støder ind i: Først et "Hey Man - what's up!" og så derefter en fremstrakt hånd, vi i første omgang troede var en cool hilsen mellem mænd, men som viste sig at være en fremstrakt hånd, som vi skulle smide penge i. Og det skulle ydermere vise sig, at det ikke var et spørgsmål om en mindre donation. Det var et ufravigeligt krav om ussel mammon.

Giv mig! Jeg vil have! Du skylder mig! Nej, mester. Jeg skylder overhovedet ikke dig noget som helst, da jeg betaler 35 dollar for bare at få lov til at rejse ud af dit land om et par dage ...

Om vi blot spurgte om vej til supermarkedet eller busstationen, så kostede det. Og ikke bare bagatelbeløb som i nabolandene. Jeg oplevede at give en mand en dollar, altså seks kroner, for at vise vej til et supermarked. Selvfølgelig er seks kroner ikke alverden, men når man kan købe halvanden liter Coca-Cola for det, sætter det beløbet lidt i perspektiv.

Den tårnhøje, jernrørsbevæbnede mand tog det som en hån. Seks kroner. Det kunne han jo ikke engang blive mæt for, brokkede han sig.

Det var jeg da virkelig ked af, fremstammede jeg og tilføjede, at han jo altså kun havde fortalt os, hvilken vej vi skulle gå.

Ja, men uden ham var vi på herrens mark, og den slags koster og så videre.

Desværre var det ikke et enkeltstående tilfælde. Så efter tilpas meget klageri, tudefjæs og trusler blev vi enige om, at nok er rastakulturen farverig og eksotisk, men de er dæleme også nogle hamrende dovne, meget belastende og påtrængende mennesker, der desværre medfører, at man slet ikke nyder den forskellighed, der gør landet så fantastisk.

Ligegyldighed overalt

Den caribiske mentalitet skinner igennem overalt. Godt nok skal det siges, at landet er meget fattigt, men det forklarer ikke, hvorfor der er en mærkværdig passiv holdning til livet og det miljø, de nu engang færdes i. Alt er lige meget. Både affaldet, der tårner sig op, og volden, der gør det usikkert at færdes i aftenmørket - alt glemmes, når bare der er gløder i jointen.

Forbinder man rastakulturen, der jo egentlig stammer fra Jamaica, med masser af røgelse, så tager man ikke fejl. For selv politiet respekterer tilsyneladende, at der bliver pulset løs overalt på gader og stræder.

Vi spottede sågar en hjemløs, der lå under verandaen 20 meter fra indgangen til landets største politistation med et sagesløst smil og en dinosaurstør joint i mundvigen. De hårdebrede og fuldt uniformerede betjente kunne ikke være mere ligeglade, de havde travlt med at spotte lige så fedladne og bredrovede chicks ud - eller hvad man nu kalder en 120 kilo tung mulat i tights!

Det beskriver vist meget godt forholdene i Belize.

Mystiske tyskere

Et andet særsyn er de tyske efterkommere af mennonitterne, et religiøst mindretal, der skiller sig markant ud med store hvide cowboyhatte og selebukser.

De har videreført deres tyske modersmål gennem mange generationer og blandet det tilpas med engelsk og lokale indianske dialekter til, at det lyder som noget fra Star Trek. Desværre er de meget reserverede og stiller ikke op til fotografering, selv om man tigger med sine blå øjne og blonde hår.

Til trods for deres mystik og reserverede fremtoning bidrager de i høj grad til at fuldende indtrykket af en kompleks befolkningssammensætning i et land, hvor modsætninger snarere er reglen end undtagelsen.

Man finder hurtigt venner i Belize. Specielt, hvis der falder et par dollar af undervejs. Min kortvarige ven med solbrillerne hjalp med at finde et supermarked og skulle blot betales i øl.

- You wanna buy the best marihuana in Belize, spurgte denne rastamand mig, efter jeg havde kigget med store øjne på hans Bob Marley look og den glødende joint i hånden.

En vandretur rundt i Belize Citys forstæder er ikke for de sarte sjæle. Der bliver røget hash åbenlyst af såvel unge som gamle.

Man skal ikke forvente meget luksus i Belize, hvor stort set alle huse er bygget af træ.

FAKTA

- Belize blev selvstændigt den 21. september 1981. Tidligere hed landet Britisk Honduras. Landet er stadig en del af Commonwealth.
- Areal: 22.696 kvadratkilometer.
- Hovedstad: Belmopan.
- Valuta: Belice dollar.
- Officielt sprog: Engelsk.
- Befolkning: 272.945 fordelt med: 48,7 procent mestizoer, 24,9 procent creoler, 10,6 procent mayaer, 6,1 procent garifunaer og 9,7 procent andre.